

ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΟΣ ΠΡΟΣΘΗΚΗ

Μετὰ τὸ ἐν ταῖς στήλαις ταύταις εἰς δύο συνεχῆ φύλλα δημοσιευθὲν ἔκτενές ἄρθρον καὶ μετὰ τὴν ἐν τῇ «Ἐστία» μακρὰν ἀναλυτικὴν κρίσιν τοῦ φίλου Κωστῆ Παλαμᾶ, θὰ ὑπέθετέ τις ὅτι ἀρκετὰ ἐλέγχθησαν περὶ τῶν ἀρτι ἐκδοθέντων «Ποιτικῶν Ἔργων» τοῦ ἐξόχου κερκυραίου ποιητοῦ Μαρκοῦ. Ἀρκετὰ, ὑπὸ τὴν ἐποψὴν τῆς καταστάσεως εἰς τὴν ὁποίαν εὐρίσκεται σήμερον παρ' ἡμῶν ἡ φιλολογικὴ ζωὴ καὶ κίνησις. Διότι τὸν Μαρκοῦν ἄλλως βεβαίως θὰ κρίνῃ καὶ ἄλλοιως περὶ αὐτοῦ θὰ ὁμιλήσῃ ἡ μέλουσα φιλολογικὴ γενεά, ἡ ὁποία θὰ ἔλθῃ—ἀν πέρωται νὰ ἔλθῃ—διὰ ν' ἀποτρίψῃ ἀπὸ τοῦ σώματος τοῦ ἀρχομένου νεωτέρου ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ τὴν ρυπαρότητα τῶν μέχρι τοῦδε νηπιωδῶν αὐτοῦ χρόνων καὶ νὰ λαλήσῃ τὴν ἀληθῆ γλῶσσαν τοῦ νεωτέρου ἑλληνικοῦ πνεύματος. Εἶνε ὁμῶς ἀνάγκη καὶ τὸρα ἀκόμη νὰ προστεθοῦν ἐνταῦθα ὀλίγαι λέξεις, σχετικαὶ πρὸς τὴν ὑποδοχὴν ἧς ἔτυχαν τὰ ποιήματα αὐτὰ παρὰ τῇ συγχρόνῳ ἑλληνικῇ κοινῳίᾳ. Ἐννοεῖται ὅτι αἱ λέξεις αὗται δὲν γράφονται διὰ τοὺς συγχρόνους αὐτοὺς, ἀλλὰ διὰ τοὺς μεταγενεστέρους, οἱ ὅποιοι πρέπει νὰ πληροφορηθοῦν εἰς ποῖον πνευματικῆς ἀναπτύξεως σημεῖον ἐξήκοντα ἔτη μετὰ τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς διατέλει ἡ πατρις αὐτῶν. Λαμβάνομεν λοιπὸν τὴν τιμὴν νὰ πληροφορήσωμεν τοὺς περὶ ὧν ὁ λόγος μεταγενεστέρους ὅτι τῶν ποιημάτων τοῦ αἰδοῦ τοῦ «Ὀρκου» καὶ τοῦ «Παραπόνου Πεθαμένης», περὶ τοῦ ὁποίου ἡμεῖς τοῦλάχιστον ἔχομεν τὸ θάρρος νὰ φηροῦμεν ὅτι θὰ θεωρηθῇ ὑπὸ τῶν αὐτῶν μεταγενεστέρων ὡς ὁ μᾶλλον ἐκ τῶν ἕως τὸρα φιλοδοξησάντων ἐν τῇ νεωτέρᾳ Ἑλλάδι τὸν τίτλον τοῦτον προσηγορίας πρὸς τὸ ἰδεώδες ἀληθοῦς καὶ τελείου ποιητοῦ, κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἐκδόσεως τῶν, ἐν Ἀθήναις, τῇ πολιτικῇ καὶ διανοητικῇ πρωτευσίᾳ τοῦ καθ' ἡμᾶς ἑλληνισμοῦ, τῷ κυρίῳ κέντρῳ πάσης ἐν τῇ ἑλληνικῇ κόσμῳ τῶν ἡμερῶν μας κινήσεως, τῇ ἐστία ἐν ἣ συγκεντροῦται τὸ ἄνθος τῆς ἑλληνικῆς νεολαίας καὶ τῇ ἑδρᾷ τῆς κοινωνικῆς καὶ παντοίας ἄλλης προόδου τοῦ ἡμετέρου ἔθνους, ἐκ τῶν «Ποιτικῶν Ἔργων» τοῦ Γερασίμου Μαρκοῦ ἐπωλήθησαν ἀντίτυπα τὸ ὅλον τ ἐσσάρα (ἀριθμὸς 4), κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ ἀναλαβόντος τὴν πώλησιν αὐτῶν βιβλιοπώλου Γεωργίου Κασδόνη. Ἐκ τῶν ἀντιτύπων τούτων ἐν ἡγόρασεν ὁ κ. Σπυρίδων Γ. Βελέντζας δικηγόρος, ἕτερον ὁ ποιητὴς τῶν ἐπαινεθέντων «Ἀγροτικῶν» καὶ συνεργάτης μας κ. Κ. Κρυστάλλης, τὸ τρίτον ἕνας παπᾶς, καὶ τὸ τέταρτον ἄλλος τις, οὗτινος τὰ χαρακτηριστικά δὲν ἠδυνήθημεν νὰ μάθωμεν δυστυχῶς. Τὰ ὀνόματα τῶν ἀγοραστῶν τούτων παραδίδομεν ἐπιτήδες εἰς τὴν ἀθανάσιαν, τιμῆς ἔνεκεν. Δὲν γνωρίζομεν, καὶ ἀμφιβάλλομεν σφοδρῶς, ἂν μέχρι τῆς στιγμῆς καθ' ἣν γράφομεν ἐπωλήθη καὶ ἄλλο κανὲν ἀντίτυπον, ἂν ἀπετελέσθῃ πεντάς τοῦλάχιστον. Διὰ νὰ ἐννοηθῇ δὲ καλῶς ἡ σημασία τοῦ πράγματος, κρίνομεν ἐπάναγ-

κες νὰ σημειώσωμεν ὅτι ὀλίγον καιρὸν πρὸ τῆς ἐκδόσεως τῶν ποιημάτων ἐκάλει εἰς ἐσπερίδα ἐν τῇ «Παρνασσῷ» τὸ κοινὸν τῶν Ἀθηνῶν καὶ ὠμίλει εἰδικῶς διὰ μακρῶν περὶ τοῦ Μαρκοῦ γνωστὸς δημοσιογράφος, ἀσχοληθεῖς προπάντων εἰς τὸ νὰ παραθέσῃ πλείστα ἐκτενῆ ἀποσπάσματα τοῦ κυριωτέρου ποιήματος αὐτοῦ, τοῦ «Ὀρκου», ἐκ τῶν ὁποίων πᾶς τις ἠδύνατο νὰ ἐννοήσῃ ἀριστα περὶ ὁποίου τινὸς ποιητοῦ ἐπρόκειτο. Εἰς τὴν ἐσπερίδα ταύτην παρίστατο τὸ ἀφρόγαλον τοῦ κοινοῦ αὐτοῦ, ἄνδρες καὶ γυναῖκες ἐκ τῶν ἐκλεκτοτέρων στρωμάτων του, πολυπληθεῖς. Τὴν ἀπαγγελλομένην διατριβὴν ὁ δημοσιογράφος ἐτύπων ἐν ἰδιαιτέρον φυλλάδιον μετ' ὀλίγον, διανεμηθὲν εἰς ὑπερχίλια σχεδὸν ἀντίτυπα ἐν τῇ πρωτευσίᾳ. Μικρὸν μετὰ ταῦτα ἐξεδίδοντο τὰ «Ποιτικὰ Ἔργα», ἡρχισε δὲ δημοσιευομένη τακτικῇ περὶ τῆς πωλήσεως τῶν ἀγγελία εἰς τὰς ἐφημερίδας. Εὐθὺς ἀμέσως, ὅσῳ τὸ δυνατόν ταχύτερον, τὸ ἀνά χειρὰς περιοδικὸν ἀφίερωνεν εἰς τὸν ποιητὴν τῶν τὰ γνωστὰ ἄρθρα, πρῶτον αὐτὸ μεταξὺ τοῦ τύπου. Ἀναγινώσκειται δὲ τὸ «Ἀττικὸν Μοῦσεῖον», μὲν ὅλην τὴν νεαρότητά του, ὑπὸ μεγάλου καὶ καλλίστου μέρους τῆς ἀθηναϊκῆς κοινωνίας. Μετὰ ταῦτα, ἐπήρχετο ἡ κρίσις τῆς «Ἐστίας», ἥτις ὡς ἐκ τῆς μακροβιότητος αὐτῆς πρωτοστατεῖ λόγῳ διαδόσεως μεταξὺ τῶν ἑλλήνων. περιοδικῶν, ἀναμφίβολον δὲ ὅτι τὴν ἐν αὐτῇ κρίσιν θ' ἀνέγνωσαν οἱ πλείστοι ἐκ τῶν ἐν Ἀθήναις δυναμένων ν' ἀναγινώσκωσι. Σημειώτεον ἐκτὸς τούτου, ὅτι ἐξαίρεσει τῶν κοινῶν ἀναγνωστῶν, ὑπάρχουν ἐν Ἀθήναις ἑκατοντάδες ὅλαι καθηγητῶν, δημοσιογράφων, λογίων νέων, πλουσίων ὁμογενῶν, πολιτευομένων, ἐπιστημόνων κλπ. κλπ., οἵτινες ἀξιοῦσιν ἰδιαίτερος ὁλως ὅτι ἐδαπτιόθησαν εἰς τὰ νήματα τοῦ πολιτισμοῦ καὶ ὅτι ἐνδιαφέρονται μεταξὺ τῶν ἄλλων καὶ περὶ τῆς πνευματικῆς κινήσεως τῆς πατρίδος τῶν καὶ ἀναμνησθῶνται διαφοροτρόπως εἰς αὐτήν. Κ' ἐν τούτοις, μεταξὺ ὧν αὐτῶν, εὐρέθησαν ἐκ τῆς εἰδησεως καὶ ἐκ τῶν λεχθέντων καὶ γραφέντων συγκινηθέντες καὶ σπεύσαντες νὰ τὰ ἀγοράσουν μόνον οἱ ἀνωτέρω 4 ἢ 5 κύριοι.

Ἀλλ' ἵνα γίνῃ ἔτι μᾶλλον δυνατὴ ἡ ἀντιλήψις τῆς ἐποχῆς ἐν ἣ ζῶμεν, καλὸν εἶνε νὰ σημειωθῇ ὅδε καὶ ἡ συμπεριφορὰ τοῦ τύπου ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ. Λοιπὸν, ἐκτὸς τῆς ἐπὶ πληρωμῇ δημοσιευομένης ἐν αὐτοῖς ἀγγελίας, καὶ τῶν ἐν τοῖς δύο περιοδικοῖς ἄρθρων, ἐκ τῶν μεγάλων καὶ κυριωτέρων ὁργάνων του, ἡ «Ἀκρόπολις», ἡ καυχώμενη ἐκάστοτε ὅτι παρακολουθεῖ ὑπὲρ πᾶσαν ἄλλην πάντας τοὺς κλάδους τῆς ἐθνικῆς προόδου, ἡ ἀξιοῦσα ὅτι προῖσταται τῆς ποικίλης ἐν τῇ τόπῳ δράσεως, ἡ ἰσχυριζομένη ὅτι ἀείποτε ἀνεζητήσε τοὺς ἔχοντας ἐν ἑαυτοῖς στοιχεῖα δυνάμεως, πρωτοτυπίας καὶ ἀξίας ἀνδρας καὶ τοῖς παρέσχε τὴν συνδρομὴν αὐτῆς, ἡ ἀφιερῶσα πρό τινας ὁλόκληρα ἄρθρα εἰς τὸν κάλλιστον ἄλλως στιχουργὸν καὶ πλείστα χρηστοῦ μέλλοντος παρέχοντα ἐλπίδας νεαρὸν Μάνον, δι' ὧν ἐντελὰ-

λίζε, διὰ νὰ ἐνθυμηθοῦμεν ὀλίγον καὶ τὸν «Πατριώτην», ὅτι ὁ ἀρτιγέννητος ἀειτιδεὺς διὰ δέκα στίχων οὗς ἔγραψε μέχρι τοῦδε ἔθηκε τίποτε ὀλιγώτερον ἢ αὐτὸς τὰς βάσεις τῆς νεοελληνικῆς ποιήσεως, ἡ «Ἀκρόπολις» αὐτὴ περὶ τοῦ ἐξόχου κερκυραίου ἔγραψε πρῶτον μὲν ἕνα «Νέον καὶ Περιέργον»!!! ἀπὸ πέντε ἢ ἑξ ἄραδες, τελευταῖον δὲ καὶ εἰς τὰ «Ἀθῆναι-Πειρεὺς» τῆς μίαν ξαφνισμένην ρεκλάμαν τῆς περὶ αὐτοῦ κρίσεως τοῦ Κωστῆ. Καὶ ἀκόμῃ πλέον τελευταῖον, ὁμιλοῦσα διὰ μακρῶν περὶ τοῦ Κ α ζ α μ ί α τ ης, ἔβαλε καὶ μίαν ἄλλην ἀράδα διὰ τὸν Μαρκοῦν, καὶ τὸν εἶπε «μεγάλον» Ἀξίος ὁ μισθός της, τῆς παμμεγίστης! Μετ' αὐτήν, ἡ δημοειδὴς, ὁμοτίμος καὶ ἀντίπαλος «Ἐφημερίς» ἔγραψε καὶ αὐτὴ εἰς ἐν «Ἀπ' Ἀθηνῶν εἰς Ἀθῆνας» ἐκ τῶν συνήθων περὶ τῆς «Ἐστίας», ἀναγγέλλουσα διὰ τῶν αὐτῶν λέξεων τὴν ἰδίαν κριτικὴν, πληροφοροῦσα δὲ ταυτοχρόνως τὸ χαῖνον πανελληνιον ὅτι τὸν Μαρκοῦν, λέγομεν «τὸν Μαρκοῦν», ἀνεγνώρισαν ὡς ποιητὴν καὶ αὐτοὶ οἱ ἐν τῇ πρωτευσίᾳ μεγάλοι αἰδοί,—πρᾶγμα ὁμολογουμένως λίαν ἐκπληκτικόν. Ἡ «Νέα Ἐφημερίς» ἔγραψε καὶ ἐκείνη, πιστὴ εἰς τὰ χρονογραφικὰ καθήκοντά της, μίαν εἰδησοῦσαν. Καὶ αὐτὸ εἶνε ὅλον. Ὅσον διὰ τὰς ἄλλας, δὲν ἤξευρω οὔτε ἂν τὰ ἀνήγγειλαν καν.

Συμπέρασμα ὧν τούτων θὰ ἐνόμιζε τις ὅτι παρὰ παντὶ αἰσθανομένῳ τὴν ἀκριθεῖ ἐννοίαν τῶν ἀνωτέρω ἔπρεπε νὰ εἶνε ἕνας καλὸς ἕμετος διὰ λογαριασμὸν ὅλης τῆς ἑλληνικῆς καὶ ἰδίως τῆς ἀθηναϊκῆς κοινωνίας. Ἀλλ' ἡμεῖς ἀπεναντίας νομίζομεν ὅτι τὸ σύμπτωμ' αὐτὸ τῆς τοιαύτης πρὸς τὸν γέροντα ποιητὴν τῆς Κερκύρας συμπεριφορᾶς καὶ τῆς κοινωνίας αὐτῆς καὶ τοῦ ἐκπροσωποῦντος αὐτὴν τύπου εἶνε εἰς τὸ ἐπακρον εὐχάριστον, ὡς ἐρχόμενον λίαν καταλλήλως διὰ νὰ παρηγορήσῃ καὶ νὰ ἐνθαρρύνῃ ἐκείνους ὅσοι τυχὸν εἰσέρχονται εἰς τὴν ἐν τῇ συγχρόνῳ Ἑλλάδι ζῶν, προικισμένοι μὲ τὴν ἐμφυτον ἐφεσιν ν' ἀφιερῶθωσιν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν ἀναγεννημένων ἐν αὐτῇ γραμμάτων, διατεθειμένοι νὰ μὴ ἐξασκήσουν ποτὲ αὐτὴν ὡς ἀπλοῦν βιοποριστικὸν ἐπάγγελμα, καὶ βλέποντες ὅτι εἶνε ἡναγκασμένοι, ἀπέναντι τοῦ κρατοῦντος παγκοίνου βιωτισμοῦ, νὰ διεξαγάγουν πρὸς τοῦτο τὸν ταχύτερον τῶν ἀγώνων.

Μιχαὴλ Μητσάκης

ΕΙΚΟΝΕΣ

Γλυκεῖα ἀνάμνησις

Φυλλομετρεῖ βραδέως τὸ ἐμπροσθεν αὐτῆς λεῖκωμα, ὅπερ κρατεῖ ἐλαφρῶς διὰ τῶν ὠραίων χειρῶν της. Τὸ φυλλομετρεῖ νωχελῶς, ἀνοικτὸν ἐμπρὸς της, καὶ διεξέρχεται τὰς σελίδας του ρεμδι. Καὶ ἐξαφνα, τίς οἶδε τί διέκρινε μέσα εἰς αὐτό, ἀγαπητὴν ἱδρὸς εἰκόνα, στίχους ἱδρὸς λησμονηθέντας, ὄνομα πιθανῶς ἀπλοῦν κανέν, καὶ μειδίαμα συμπαθὲς διαστέλλει τὰ ρόδινα χεῖλη της, καὶ προσδίδει μετ' ἐκφρασίν ἠδέως μελαγχολικὴν ἄμα καὶ εὐθυμον, καὶ ἀνάμνησις γλυκεῖα



ΑΝΔΡΕΑΣ ΣΥΓΓΡΟΣ  
(Μέγας εὐεργέτης τῆς Θεσσαλονίκης).



ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ  
(Ἀποθανὼν ἐν Κιτίῳ τῇ 22 Αὐγούστου).

# ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΟΥ ΕΙΦΟΜΑΧΟΥ

## ΜΟΥΣΙΚΗ ΣΠΥΡΟΥ ΣΑΜΑΡΑ

(ΣΤΙΧΟΙ Π. ΣΟΛΑΝΖ)



*dolce*  
Mais de - puis le soir où ta duè - gne Em - por - ta tout mon at - ti -

- rail Hors du nid où ta beau - té rè -

*p*  
- gue, Mon fin poi - gnard te sert de pei - gne et mon pa - na - che d'é - ven -

*stent. un poco*  
- tail, mon fin poi - gnard te sert de pei - gne, Et mon pa - na - che d'é - ven -

*col canto*  
- tail, *rall. un poco*

*1<sup>o</sup> TEMPO*  
*mf*

Dans Barce - lo - ne, à la nuit bru - ne, plus ri - che

de sou - cis que d'or

J'errais par - tout cherchant for - tu - ne En é - vi - tant le clair de

lu - ne Et les gens du corré - gi - dor *rall. un poco*

*a tempo*  
Mais de - puis qu'une grande da - me me per -

*a tempo*  
*ben legato 2<sup>da</sup>*  
- net de la dé - la - cer, Ti - gre domp - té par u - ne fem -

me Je fais des vers que je dé - cla - me, et des chan -

*rall.*  
- sons pour la ber - cer; je fais des vers que je dé - cla - me, Et des chan -

*rall.*  
- sons pour la ber - cer *ten.*

*col canto*

ἐπιφοιτῶν εἰς τὸ πνεῦμα της... Καὶ ἡ εἰκὼν εἶνε τοῦ ἐπιφανοῦς γάλλου ζωγράφου Λανδρέ, καὶ εἶνε νεωτάτη, καὶ ἐξετέθη τὸ πρῶτον εἰς τὸ ἐφετεινὸν Σαλόν, τοῦ 1890, καὶ ἐπληρέθη μεγάλως... Καὶ περιμένομεν τὰ θερμὰ συγχαρητήριά σας διὰ τὰς σπανίας ὡς πρὸς τὰς Ἀθήνας μας καλλιτεχνικάς ἀπολαύσεις, τὰς ὁποίας οὐκ παρέχομεν ἐκαστοτε...

### Ἀνδρέας Συγγρός

Ἐξήγησις βεβαίως τοῦ λόγου τῆς σήμερον δημοσιεύσεως ἐν τῷ «Ἀττικῷ Μουσείῳ» τῆς εἰκόνης τοῦ Ἀνδρέου Συγγροῦ οἰαδῆποτε εἶνε ὅλως περιττή. Τὸ ὄνομα τοῦ φιλογενοῦς ἀνδρός εἶνε τὴν στιγμὴν ταύτην εἰς πάντων τὰ χεῖλη καὶ πρὸς αὐτὸν στρέφεται ἡ κοινὴ προσοχὴ πάνδημος. Τῆς τιμῆς δὲ ταύτης ἀξίος ὑπέροπε ἐγένεν ὁ κ. Συγγρός διὰ τῆς προσφάτου μεγαλοπρεποῦς δωρεᾶς αὐτοῦ ὑπὲρ τῆς πυρποληθείσης Θεσσαλονίκης, ἥς τὰ καὶ ἐντα ἑλληνικά κτίρια πρόκειται νὰ ἀνοικοδομηθῇ ἐξ ἰδίων. Καὶ δὲν εἶνε μὲν ἡ πρώτη φορὰ καθ' ἣν ὁ κ. Συγγρός προκαλεῖ τὴν κοινὴν προσοχὴν καὶ εὐγνωμοσύνην δι' ἀναλόγους φιλανθρωπικάς ἢ πατριωτικὰς αὐτοῦ πράξεις. Ἀλλ' ἡ τελευταία αὐτοῦ ἀπόφασις, τόσον ἐπικαιρὸς, τόσον ἀφειδῆς καὶ πρὸς τόσους ὑψηλοὺς ἐθνικοὺς λόγους συνδεομένη, εὐνόητον ἂν ἐκρίθη ἐν τῇ συνειδήσει τοῦ πανελληνίου ὡς ὑπερβάλλουσα πᾶσαν ἄλλην καὶ κατατάσσουσα ὀριστικῶς τὸν ἄνδρα εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν τῶν προσωπικοτήτων τῆς χώρας ἡμῶν.

### Ὁ Μητροπολίτης Λάρνακος

Ὁ ἐσχάτως ἀποθανὼν Μητροπολίτης Λάρνακος τῆς Κύπρου Χρῦσανθος ὑπῆρξεν εἰς ἐκ τῶν σεμνοτέρων καὶ μᾶλλον ἐπιφανῶν ἱεραρχῶν τῆς Μεγάλης τοῦ Γένους ἡμῶν Ἐκκλησίας. Ἐγεννήθη ἐν Λευκωσίᾳ τῆς Κύπρου κατὰ τὸ 1828 ἐξ ἐγκρίτου οἴκου. Νεώτατος ἐστὶ ὢν προεχειρίσθη διάκονος, ἐκπληρῶν διακαὴ εὐχὴν τῆς μητρὸς αὐτοῦ, ἥς ὁ ἀδελφὸς Λεόντιος, ἀληθὲς τοῦ Ὑψίστου ἱερεὺς, μέλος ὢν τῆς Φιλικῆς Ἑταιρίας καὶ φωραθεὶς ὡς κρύπτων πυρίτιδα ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ ἀπεκεφαλίσθη ὑπὸ τῶν Τούρκων 40 ὡσὲν ἡμέρας πρὶν ἢ ἀπαχρονισθῶσιν οἱ ἱεράρχαι καὶ οἱ προύχοντες τῆς μάρτυρος Κύπρου. Τὰς γυμνασιακὰς αὐτοῦ σπουδὰς διήνυσεν ἐν Ἀθήναις μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Κωνσταντίνου Χατζηνιάνου, τοῦ παρ' ἡμῖν συνταγματάρχου, παρὰ τῷ διδασκάλῳ τοῦ Γένους Γενναδίῳ. Κατὰ τὸ 1858 περατώσας τὰς Πανεπιστημιακὰς αὐτοῦ σπουδὰς ἐν τῇ Φιλοσοφικῇ καὶ Θεολογικῇ Σχολῇ ἐκλήθη ὑπὸ τῶν κατόικων τῆς Λάρνακος ὡς διευθυντῆς τῆς ἐν Λάρνακι Σχολῆς, ἐν ἣ ἐδίδαξε μέχρι τοῦ 1880 ἀγλαοὺς παρασχωὺν καρπούς. Κατὰ τὸ διδάσκειν αὐτοῦ πολλάκις οἱ Κύπριοι, ὧν οἱ πλεῖστοι εἶχαν μαθητεύσει παρ' αὐτῷ, παρεκάλουν αὐτὸν νὰ δεχθῇ τὴν ἐδρὰν Μητροπολίτου. Ἐπὶ τέλους ὁμῶς, μετὰ εἰκοσαετῇ καρποφορώτατην διδασκαλίαν, συνήνεσε πρὸ δεκαετίας καὶ

ἐδέχθη τὸν θρόνον τοῦ Μητροπολίτου. Καὶ πρῶτον μὲν ἐγένετο μητροπολίτης Κυρηνείας, πρὸ τριῶν δὲ ἐτῶν τῆς Λάρνακος. Κατὰ τοὺς θρηνοῦντας τὴν ἀπώλειαν τοῦ χρονογράφου καὶ ἐκκλησιαστικούς ρήτορας τῆς Κύπρου ὁ ἀείμνηστος Χρῦσανθος δὲν ἦτο κοινὸς ἱεράρχης, ἀλλὰ «διαπρεπὴς, εὐσπλαγχνος, φιλάνθρωπος καὶ εἰλικρινὴς ἀνὴρ, τοῖς πᾶσι προσφιλὴς. Τίμιον καὶ χρηστὸν τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ μέλος, ἀρχιερεὺς εὐαγγελικώτατος καὶ σεμνοπρεπέστατος. Τὴν ὁψὲν εἶχεν ἀείποτε ἀόργητον καὶ ἀλυπτον, τοὺς λόγους γλυκεῖς καὶ μελιχίους, τὴν γνώμην εὐθεῖαν καὶ σεμνήν, τὸ ἦθος σῶφρον καὶ κόσμιον. Στερεὸς τῆς πίστεως πρόμαχος, αὐτὸ τοῦτο ὑπὲρ τῆς Χριστοῦ καὶ οἰκονομίας μύστηριον Θεοῦ κατὰ τὸν Ἀπόστολον.» Καὶ πατριωτῆς δ' οὐκ ἦτον ἀκραίφνης καὶ ἄδολος κατὰ τοὺς εἰδοτάς ὑπῆρξεν ὁ μακαρίτης. Ὅτε ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις κατὰ τὴν πρώτην ἐπιστράτευσαν ἐπεμψε τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ τὸν συνταγματάρχην Κωνστ. Χατζηνιάνον εἰς Κύπρον πρὸς προμήθειαν ἡμιόνων διὰ τὸν ἐλλ. στρατόν, ὁ ἀείμνηστος Χρῦσανθος συνέδραμεν ἐξ ἰδίων καὶ τοὺς συμπολίτας του παρώρμησεν ὥπως δι' ἐράνου ἀγοράσωσι καὶ πέμψωσι δωρεὰν τῇ μητρὶ Ἑλλάδι τοὺς ἡμιόνους, ὧν εἶχεν ἀνάγκην ὁ ἐλλ. στρατός. Εἰς πάντα δὲ τὰ ἐθνικὰ ζητήματα ὡς καὶ εἰς τὰ φιλανθρωπικὰ ἔργα ἐπρωτοστάτει ἀείποτε. Δι' ὅλα δὲ ταῦτα τὸ ἐπὶ τῷ θανάτῳ του πένθος ἐν Κύπρῳ ὑπῆρξε γενικὸν καὶ πάνδημον.

### Μουσικὴ Σ. Σαμάρα

Ἐπιθυμοῦντες νὰ μὴ διαψεύσωμεν κατ' οὐδὲν τὴν ὑπόθεσιν ἣν ἐδώκαμεν πρὸς τοὺς ἀναγνώστας ἡμῶν ὅτι δὲν θὰ ἐφειδόμεθα οὔτε κόπων οὔτε δαπανῶν ἵνα καταστήσωμεν τὸ ἀνὰ χεῖρας περιοδικὸν ἄριστον μὲν ἀφ' ἐνὸς ἀνάγνωσμα, εὐπρόσβωτον δ' ἅμα ἀφ' ἑτέρου εἰκονογραφημένον καὶ καλλιτεχνικὸν ἑλληνικὸν φύλλον, ἀναλόγως καὶ εἰς τὰ γράμματα καὶ εἰς τὰς ὡραίας τέχνας ἀφιερωμένον, ἀρχόμεθα ἀπὸ τοῦδε τῆς περιοδικῆς δημοσιεύσεως κ' ἐκλεκτῶν μουσικῶν τεμαχίων. χάριν τῶν καλλιτεργούντων τὴν μουσικὴν ἡμετέρων ἀναγνώστων. Ἐναρξιν δ' αὐτῶν ἡθελησάμεν ἐπιτηδεῖν νὰ κάμωμεν διὰ τοῦ σήμερον δημοσιευομένου ὡραιότατου «Ἀσματος τοῦ Ξιφομάχου», ἔργου ἑλλήνου μουσουργοῦ ἐξόχου, τιμηθέντος νεαρωτάτου ἐξαίρετως κ' ὑδοκιμήσαντος ἐν Εὐρώπῃ ὅπου διατρίβει, τοῦ δαφνοστεφεοῦς συνθέτου τῆς «Φλώρας Μιράμπιλις» κ. Σπύρου Σαμάρα, ὅπερ εὐμενῶς ἐπεμψεν ἡμῖν ἐπὶ τῇ αἰτήσει μας ὁ παλαιὸς ἡμῶν φίλος. Καὶ ὑποθέτομεν ὅτι οἱ ἀθηναῖοι μουσόφιλοι θὰ μᾶς εὐγνωμονήσουν διὰ τὴν ἡμετέραν ἐκλογὴν, ἰδιαίτερώς δὲ αἱ κυραὶ καὶ αἱ δεσποινίδες, καὶ περιμένομεν ν' ἀκούσωμεν εἰς τὸ ἐξῆς ἀντηχοῦν ἐπὶ πολλῇ ἀπ' ὅλα τὰ πιάνα τῶν Ἀθηνῶν κυρίαρχον καὶ μόνον, τὸ ἀρπῆιον ἅμα καὶ γλυκύτατον, τὸ περίφημον «Τραγοῦδι τοῦ Ξιφομάχου».

### Ἡ Θεσσαλονίκη

Ἰκανοποιοῦντες τὴν ἐπὶ τῇ τελευταίᾳ συμφωνίᾳ τῆς Θεσσαλίας δικαίαν περιέργειαν τῶν ἀναγνώστων ἡμῶν, ὡς καὶ τὸ ἐνδιαφέρον σύμπαντος τοῦ πανελληνίου, δημοσιεύομεν σήμερον ὡραίαν καὶ πιστὴν εἰκόνα τῆς ἀρίστης ἑλληνίδος πόλεως, τῆς ἑλληνοφίλου πρωτευούσης τῆς Μακεδονίας, ληφθεῖσαν ἐκ φωτογραφίας πρὸ τῆς καταστροφῆς αὐτῆς. Ἡ εἰκὼν παρὸς τῇ κάλλιστα τὴν γενικὴν ἀποψιν τῆς πόλεως ἐν μνηρῷ, δίδει πλήρη ἰδέαν ταύτης καὶ οὐκ ἦττον καλῶς δεικνύει τὸν ἀριστον λιμένα της.

### ΔΙΑΦΟΡΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

#### ΣΤΟΙΧΗΜΑΤΑ

Τίνες ἄρ' αὖτε εἶνε μᾶλλον ἀξιοὶ μωμῆς καὶ τιμωρίας; οἱ ἀναλαμβάνοντες τὴν ἐκτέλεσιν δυσκόλου τινὸς πράγματος οὐχὶ πρὸς σωτηρίαν τοῦ πλησίον, ἀλλ' ἀπλῶς καὶ μόνον διότι προκαλοῦνται ὑπὸ ἄλλου, ἢ ὁ προκαλὼν τοὺς μωροὺς τούτους καὶ ὑποβάλλων τὴν ζωὴν των εἰς προφανὴ κίνδυνον, οὐδόλως δὲ σπεύδων νὰ τοὺς ἐμποδίσῃ;

Διηγοῦνται ὅτι ἡμέραν τινὰ χειμερινὴν ὁ αὐτοκράτωρ τῆς Ρωσσίας Νικόλαος ἰστάμενος εἰς τὸ παράθυρον τοῦ γραφείου του εἶδεν ἄνθρωπον τινα πηδῶντα ἀπὸ πάγον εἰς πάγον καὶ οὕτω πως διαβαίνοντα τὸν ποταμὸν Νέβαν.

Ὁ αὐτοκράτωρ παρευθὺς ἐκέλευσε νὰ φέρωσιν ἐνώπιόν του τὸν ρυθκίνδυνον τοῦτον ἄνθρωπον.

«Πρὸς τί τὰ κινδυνώδη ταῦτα πηδήματα; τὸν ἠρώτησε.

— Τὸ ἔβαλα στοίχημα.

— Στοίχημα! ἀνεφώνησεν ὀργίλος ὁ αὐτοκράτωρ.

Ὁ δυστυχὴς ὅστις ἐνόμιζεν ὅτι ὁ αὐτοκράτωρ θὰ τον ἀνταμείψῃ διὰ τὸ τολμήμα του, ὡς εἶδεν αὐτὸν ὀργίλον, τὰ ἔχασε.

— Δότε του πενήντα ξυλιές! εἶπε πρὸς τοὺς ἀκολουθοῦντας τοῦ αὐτοκράτωρ. Στραφεῖς δὲ πρὸς ἐκεῖνον εἶπεν: Ἀνόητε, δὲν καταλαμβάνεις ὅτι εἶνε μωρία νὰ ἐκθέτῃς τὴν πολύτιμον ζωὴν σου εἰς κίνδυνον ἀνευ τινὸς ἀνάγκης!

Ἐκ τοῦ ἐν χρήσει λεξικοῦ:

**Φίλος.** Ἀνθρωπος συμμεριζόμενος τὰς τε εὐτυχίας καὶ τὰς δυστυχίας σας—πρὸ πάντων τὰς εὐτυχίας σας.

**Φιλάργυρος.** Ἀνόητος, ἀποθνήσκων τῆς πείνης, ἵνα φυλάξῃ τὰ πρὸς τὸ ζῆν.

**Δωρον.** Τὰ μικρὰ δῶρα ἐδραιούσι τὴν φιλίαν· τὰ μεγάλα τὸν ἔρωτα.

**Ματαιότης.** Ἡ αἰτία ὅλων τῶν ὑπὸ τῶν γυναικῶν διαπραττομένων σφαλμάτων.

Ἡ αὐτάρκεια σπανίως μὲν συμπαρολουθεῖ τὸν πλοῦτον καὶ τὴν εὐτυχίαν, ἀλλ' ὅμως ἀείποτε συμβαδίζει μετὰ τῆς ἀρετῆς μέχρι καὶ αὐτῆς τῆς δυστυχίας.